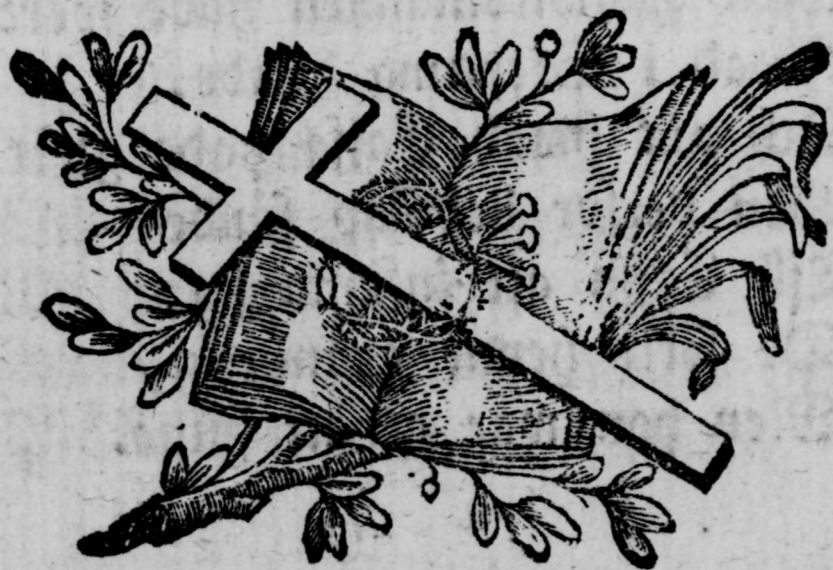

Håraf sig lære nu hwar man,
 Att uti våra tider
 Stor under sig tilldraga kan:
 Det wist till åndan lider.
 Allwarligt ock besinnas må,
 Hur' andan pigor faller på,
 Of till stor lust och fromma.

En mycket tänkwardig

R i m = H i s t o r i a

Om den undergörande Pigan

Anna Catharina Lundgren

från Grans Socken i Upland.

Andra tillskta och nödtorfteligen förbättrade
 Upplagan.

Stockholm,
 Tryckt hos Johan Hérberg,
 1825.

En Wisa nu jag sjunga will
Om en märkwärdig piga.
Fast alla andra tiga still,
Kan jag likwål ej tiga.
Hon gör mång under dagelig,
Och botar sjuka stundelig,
Att de sig tro helt friska.

I ungdomen i högfärd stor
Och stolthet har hon lefwat,
Föraktat både far och mor,
Sig blott i flärd inwefwat;
Men aldrig nånsin någon man,
Så widt man derom weta kan,
Lär henne warit nära.

En Söndag hon i kyrkan war,
Med ett högfärdigt sinne.
Hon krokkam stor i håret bar,
Hon har det uti minne;
In hon stenbarligt skåda fick,
Hur fring de bönder Satan gick,
Som sutto der och sofwo.

Hon märkte ock i drömmen hur'
Han midt för henne stanna',
Och större horn än någon tjur
Han hade i sin panna:
På knåna han ock hade horn,
Så spetsiga som kyrketorn,
Och nästan likså stora.

Derpå hon dessa ord förnam,
Som med sträf röst han sade:
Tag hit din gamla usla kam;
Och wid de ord han lade
På hufwudet framsoten sin,
Och klöste grusligt hennes skinn,
Att hon begynte qwida.

Utaf mitt horn, tillade han,
 Will jag dig kam föråra,
 Så grann och ståtlig, att du kan,
 Den mig till heder bära
 Ej nånsin en kammakar-hand
 I Swea eller Gøtha land
 Har gjort så'n hufvudprydnad.

Då Satan sådan talan höll,
 Från Predikstoln det duntrar.
 Vår Jungfru, skrämd, på näsan föll,
 Och menigheten undrar,
 Hvem presten menade alltwål,
 Då han skrek till: Du syndatrål,
 Wäk upp ut ur din dwala!

Ett hål hon uti pannan fick
 Wid fallet som hon gjorde,
 Hon hastigt utur kyrkan gick,
 Och det med bränvin smorde.
 Men såret har hon ännu qwar,
 Och derur rinner ständigt war,
 Och aldrig kan det läkas.

Swart klåde hon på hufvud bär
 För att sitt sår betäcka,
 Och enkel hennes klädsel är,
 Ej Satan den kan gäcka. —
 Men nu jag er berätta will,
 Hur sedermera det gick till
 Den Sönda'n Satan syntes.

Ur kyrkan Anna Cassa lopp,
 Som hon fått eld i åndan;
 Hon skalf uti sin hela kropp,
 Och satte sig i wåndan
 På stocken utför kyrkdörren ner;
 Hon som ursinnig sig beter,
 Och börjar att predika.

Hon talade så jämmerlig
 Allt för de bönders skara,
 Att för sitt bröst de slog sig,
 Gud nådlig of bewara!
 Ty hon berättade, hur Jan
 Gick bland dem midt på ljusa da'n,
 Att deras andakt störa.

Hur honom hon skenbarligt sett,
 Hon börjar nu berätta,
 Samt hwilken kam han henne gett,
 Och att sitt samwet lätta,
 Hon rycker kammen ur sitt hår,
 Och knäcker honom mot sitt lår,
 Bort med dig, Djesla-prydnad!

Knappt hade hon de orden sagt,
 Förr än de pigor hasta,
 Ifrån sitt hår med allo mage
 Krokkammarna att kasta.
 Wår Cassa drängarne då bjöd,
 Dem samla och på rödan glöd
 I socknestugan lägga.

Nu blef en trängsel för att se
 De syndataggar brinna,
 Men, hwilket under här mänd' se!
 O menn'ska det besinna!
 De fräste och de wändades,
 De frökte sig och pinades,
 Och stanken blef odräglig.

Nu blef i trone styrkt en hwar
 Wid detta stora under:
 Ej någon blef i stugan qwar
 För luft och Satans funder,
 Som han der med sitt horn bedref,
 Förfräckelsen nu allmän blef;
 Men pigan fick stor ära.

Från by till by hon sedan gick,
 Predikande sin lära
 Mot högfärd och ett syndigt skick
 Att horn på hufwud bära.
 Nu kände hon en kraft också,
 Allt ifrån hufwud ned till tå
 Den menskokropp att hela.

På lemnen, som fått syndens lön,
 Hon lägger sina händer,
 Och mumlar derwid någon bön,
 Emellan sina tänder.
 Och har man då den rätta tron
 På hennes furer och person,
 Så blir man säkert botad.

Så har hon botat många man
 Och jämwal många qwinna;
 Likwål man icke alltid kan
 Hos henne hjälpen finna:
 Ty Andan är ej alltid när,
 Han lårer ha än här än där
 Så mycket att bestålla.

Men en profet uti sitt land
 Ej sällan hatad blifwer,
 Hon derföre till Westmanland
 Från Upland sig begifwer.
 De många under hon der gjort,
 Jag utaf flere gummor sport,
 Som sielswe ha det skadat.

Men hwar en Anna Cajsas wån
 Nu fälle tårar heta,
 Ty nu så blir berättelsen
 Helt ynkelig bör man weta...
 Wår Cassa gick till Westerås,
 Der inom starfan bom och lås
 Hon sattes uti häfte.

I forß och i ansåctning stor
 Hon tillbragt natt och dagar,
 Men detta tillstånd, som jag tror,
 Ej Anden rätt behagar;
 Ty hon af honom löste fått,
 Att blott hon icke har så brått,
 Han henne skall befria.

Han också hållit ord deri,
 Ty då hon länge warit
 Så fångslad, blef hon slutligt fri,
 Och, som jag se'n ersarit,
 Lär det ha skett så underlig,
 Att många nu förbanna sig,
 Hon alldrig warit fången.

Men detta som så öfswergår
 Hwad wi förstå och weta
 Jag lämnar, och som jag förmår,
 Will jag åt Er framleta
 Ur ryktets frönikor hur' se'n
 Hon sig begaf till Stockholms län
 Och hwad sig der tilldragit.

Till Skeptuna en dag hon kom
 Till lands, till lufts ell' watten,
 Jag wet ej: och jag tror derom
 Wet ingen; ty om natten
 Hon kom och hos en prestman låg,
 Och dagen efter man der såg
 Sju socknars alla sjuka.

Äf träben man der sparkad blef,
 Äf lama armar knuffad,
 Den ene på den andre klef,
 Och låsarn blir förbluffad,
 Då han nu höra får försann,
 Att ur sitt hus wår andans man
 Måst fly för andans qwinna.

En fring wår Cajsa trångdes de,
 Att henne komma nära,
 Att undfå deß wälsignelse
 Och höra så deß låra.
 Wår prestman då ur stugan går
 Och lemnar gladlig sina får
 I Anna Cajsas händer.

Nu grep sig Cajsa krafftigt ann
 Med handpålågningswerket,
 Och uppå mångens fropp man fan
 Äf händerna se märket;
 En wißa ströf hon på i hast,
 Men andra nöp hon som en gast,
 Allt efter hwars ens främpe.

Men Höswitsmannen hade sport
 Hwad i Skeptuna hände,
 Och allt hwad Cajsa hade gjort,
 Han derför bodskap sände
 Till Cajsa att insinna sig:
 De sökte henne grannelig,
 Men hon war ej att finna.

Då måste Cajsas wån, wår Prest
 För Höswitsmannen stiga,
 Och vittna, som han kunde bäst,
 Om denna underpiga.
 Han tappert stred för deß försvar:
 Det säkert Cajsas ande war,
 Som ingaf honom orden.